

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

2022 - SEMINÁŘ VODOPRÁVNÍCH ÚŘADŮ

Metodická doporučení z kontrol,
odvolacích a mimoodvolacích řízení, často kladené otázky

Hotel Skalský Dvůr
3.-5.10.2022

Bytové, panelové domy podávají žádosti o stavební povolení na stavbu studny a o povolení nakládání s vodami za účelem zásobování pitnou vodou, a to přes to, že jsou napojeny na vodovodní řad. Důvodem je cena vodného.

- ✓ **Prioritou je odběr vody z vodovodního řadu**
- ✓ Žádost lze zamítnout
 - ochrana vodních zdrojů
 - ochrana vodních poměrů
 - lze povolit zálivku zahrady

2022 - SEMINÁŘ VODOPRÁVNÍCH ÚŘADŮ

Vodoprávnímu úřadu se přihlásil vlastník studny, který tvrdí, že odběr z nedávno povolené vrtané studny způsobil **ztrátu vody jeho studni**. Náhradu za ztrátu vody provozní činností má řešit soud podle § 29 odst. 2 VZ. Je povinností VÚ šetřit příčiny této ztráty vody? Kdo by nesl důkazní břemeno? Jaké kroky by v dané věci měl vodoprávní úřad provádět v rámci vodoprávního dozoru? Může případně soud vodoprávní úřad úkolovat součinností?

- ✓ **Důkazní břemeno leží na stěžovateli**
- ✓ Soud je oprávněn požádat VÚ o součinnost

Vodoprávní úřad vydal rozhodnutí o povolení nakládání s vodami z historické studny vybudované před rokem 1955. Krajský úřad v přezkumném řízení rozhodnutí VÚ zrušil a vrátil k novému projednání.

KÚ: Čestné prohlášení o stáří studny nelze považovat za hodnověrný doklad – vlastník se narodil až po roce 1955

Mze: Jedná se o čestné prohlášení jako **důkaz listinou**

✓ **čl. II bodu 2 zákona č. 20/2004 Sb.**

✓ Výklad č. 74 k vodnímu zákonu č.j. 2755/2007-16300, ze dne 31.1.2007, aktualizovaný dne 6.9.2019:

„Ve většině starších povolení k nakládání s vodami není uveden žádný účel, pro který se odběr podzemní vody povolil. V takovém případě je třeba za odběr podzemní vody ze zdroje určeného pro individuální zásobování domácnosti pitnou vodou považovat odběr podzemní vody realizovaný fyzickou osobou pro zásobování své domácnosti vodou, a to podle prohlášení této osoby, není-li zjištěn opak.“ „Přitom není rozhodné, zda nakládají s vodami v rodinném domku, ve stavbě pro rodinnou rekreaci nebo jen na pozemku (např. zahradě).“

Správa železnic, státní organizace, hospodaří se studnami ve vlastnictví státu v ochranném pásmu drah. Vlastní několik budov, které slouží čistě k obytným účelům a jsou zde nájemníci. Studny jsou vybudovány před rokem 1955. Jedná se o individuální zásobování domácnosti pitnou vodou nebo je nutné mít platné povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami?

SŽ, s.o. odkazuje na výjimku plynoucí ze zákona č. 20/2004 Sb. Čl. II., kde je uvedeno, že pokud došlo k vypršení platnosti povolení k odběru podzemních vod, která nabyla právní moci do 31. 12. 2001 a studna slouží k zásobování individuální domácnosti pitnou vodou, má se v takovém případě odběr za povolený.

- ✓ **čl. II bodu 2 zákona č. 20/2004 Sb.**
- ✓ **ANO**, odběr se má za **povolený** – rozhoduje účel odběru podzemních vod
- ✓ *Studny jsou stavbami podle stavebního zákona – vlastník by měl mít v souladu se stavebním zákonem dokumentaci stavby a správní akt, který ho opravňuje k jejímu užívání nebo alespoň jejímu vybudování, případně pasport stavby.*

Jak přistupovat k vypořádávání námitek, kterými účastníci řízení o schválení záměru stavby studny poukazují na to, že dojde k **překračování odběru povoleného množství vody**, a tím i k ovlivnění užívání jejich zdrojů vody? S vypořádáním předmětných námitek pak souvisí i otázka stanovování podmínek, kterými by byla zajištěna kontrola dodržování rozhodnutí či zajištěno odebírání podzemních vod jen v povoleném množství.

- ✓ úvaha, zda jsou námitky důvodné (podpořené doklady, listinami...) -> potřeba stanovit další podmínky rozhodnutí
- ✓ spekulace účastníka, že „on ty podmínky stejně nebude dodržovat“ -> poučení o závaznosti podmínek a o možném přestupku
- ✓ povinnost měření odběrů nad 1000 m³/rok -> **v odůvodněných případech možné i u nižších odběrů**
-> rozsudek **NSS 3 As 433/2019-67** ze dne 18.3.2021

VÚ obdržel žádost o koordinované závazné stanovisko ČHMÚ týkající se legalizace vystrojených vrtů, které byly realizované v roce 2014 Českou geologickou službou. Prováděcí projekt před realizací vrtu byl projednaný podle ust. § 6 odst. 3 zák. č. 62/1988 Sb. s KÚ, zahájení prací bylo oznámeno příslušnému báňskému úřadu. Vlastnictví vrtu přešlo na základě smluvního vztahu z České geologické služby na ČHMÚ, který bude využívat vrty k monitorování stavu podzemních vod. Vrt je potřeba zlegalizovat jako vodní dílo. Jakým způsobem postupovat?

- ✓ Vrty byly vybudovány podle zákona o geologických pracích – jedná se o **průzkumné hydrogeologické vrty**
 - ✓ § 55 odst. 3 vodního zákona – průzkumné HG vrty **NEJSOU vodní dílo**
 - ✓ VÚ vydá stavební povolení a povolení k nakládání s vodami – vodní dílo podle § 55 odst. 1 písm. i) VZ: stavby sloužící k pozorování stavu povrchových nebo podzemních vod
- !** VÚ nebude zahajovat dodatečné povolení, nejde o legalizaci černých staveb

Je možné zkolaudovat stavbu, která je sice provedena na stejném pozemku, který byl předmětem stavebního povolení, ale z nějakých důvodů došlo k umístění na tom stejném pozemku tak, že se nově ochranným pásmem zasáhne jiný pozemek?

✓ stavbu **není možné** takto **zkolaudovat** ➡ nejprve je nutné projednat „**změnu**“ stavebního záměru v řízení o odstranění stavby/dodatečném povolení stavby

Může **vodní tok** téci **HOZ** nebo **jednotnou** či **dešťovou kanalizací**?

- ✓ **Ano**, **HOZ** i **dešťovou kanalizací** mohou být svedeny srážkové vody, podzemní vody a rovněž jimi může téci i vodní tok
- ✓ **Ne**, **jednotnou kanalizací** nemůže téci vodní tok.
-> § 38 odst. 3 VZ – vody v jednotné kanalizaci jsou vody odpadní
- ✓ Rozhodování v pochybnostech, zda jde o vodní tok
- § 43 odst. 2 vodního zákona – příslušným je **krajský úřad**

Rozhodování krajského úřadu v pochybnostech -
§ 43 odst. 2 vodního zákona:

- Vodní tok teče původním korytem vedoucím od hráze rybníka, nikoliv uměle vybudovaným kanálem

Odvolání správce vodního toku:

- Vodní tok teče uměle vybudovaným kanálem, protože v něm teče více vody

- ✓ **Pro určení vodního toku není rozhodující množství protékajících vod**

Jaký je správný postup vyhlášení **ochranného pásma obecní ČOV**?

- opatřením obecné povahy podle § 58 odst. 3 VZ nebo
- jako další výrok rozhodnutí , kterým se ve společném řízení povoluje a umísťuje stavba ČOV (jestli je vodoprávní úřad příslušný vydat rozhodnutí podle § 83 stavebního zákona, které je podle § 77 písm. e) druhem územního rozhodnutí)?

✓ Vodní zákon je **speciálním** zákonem vůči stavebnímu zákonu

(podle § 83 odst. 3 stavebního zákona se rozhodnutí o ochranném pásmu nevydává, pokud jsou podmínky ochrany stanoveny zvláštním právním předpisem)

✓ VÚ podle **§ 58 odst. 3 VZ** stanoví **OPVZ opatřením obecné povahy**

Vodoprávní úřad z vlastní činnosti ví, že záměr k němuž se vyjadřuje, nelze povolit. Je třeba vydávat na základě žádosti negativní závazné stanovisko ke stavbě dle **§ 17 vodního zákona** (např. když záměr leží v aktivní zóně záplavového území) nebo postačí např. sdělení, že záměr není možný?

- ✓ je nutné vydat **nesouhlasné závazné stanovisko**
 - podklad pro stavební úřad
 - možnost opravných prostředků

Podle jakého zákona je možné uložit pokutu za **přestupek** – nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami podle § 8 VZ v rozporu s povolením k nakládání s vodami:

- vypouštění odpadních vod z ČOV do vod povrchových
- vlastníkem ČOV je obec
- provozovatelem je jiný subjekt

- ✓ sankce podle **vodního zákona** - z ustanovení § 125c odst. 1 písm. a) VZ vyplývá, že přestupku se dopouští oprávněný k nakládání s vodami, v tomto případě tedy **obec**
- ✓ sankce podle **zákona o vodovodech a kanalizacích** - z ustanovení § 33 odst. 6 písm. a) ZoVaK vyplývá, že deliktu se dopustí provozovatel, pokud provozuje vodovod nebo kanalizaci v rozporu s požadavky § 9 odst. 1 ZoVaK. Tzn. v rozporu se smlouvou mezi vlastníkem a provozovatelem. Udělení sankce **vyplývá z předložené smlouvy**.

Je účastníkem řízení o povolení k provozování vodovodu či kanalizace také obec, v jejímž správním obvodu se stavba vodního díla nachází?

- ✓ Ano, **obec je účastníkem řízení**
- ✓ Rozsudek Nejvyššího správního soudu
č.j. 9 As 13/2009-75 ze dne 20.1.2010
a č.j. 6 As 324/2018-36 ze dne 30.1.2019

Stanovisko správce povodí vs. vyjádření správce vodního toku

Správce povodí – § 54 vodního zákona

- ✓ **není účastníkem řízení**
- ✓ **stanoviska** jsou povinným dokladem k žádosti o povolení k nakládání s vodami

Správce vodního toku – § 47 vodního zákona

- ✓ pokud je dotčen vodní tok, **je účastníkem vodoprávního řízení** - § 115 odst. 5 vodního zákona
- ✓ pokud je dotčen vodní tok, vydávají **vyjádření** – povinný doklad k žádosti o povolení k nakládání s vodami

Stanoviska správce povodí ani vyjádření správce vodního toku **NEJSOU PRO VÚ ZÁVAZNÁ**

Je nutné bezpodmínečně dodržet **formulář** pro danou žádost?

- ✓ Listiny (podání) se podle ustanovení § 37 odst. 1 SŘ posuzují podle svého **skutečného obsahu**, nikoliv podle svého názvu.
- ✓ To, že byla podaná žádost na jiném formuláři je sice vadou, ale v přezkumném řízení se nemůže jednat o takovou vadu, která by měla vliv na zákonnost celého rozhodnutí.
- ✓ Žádost musí mít všechny náležitosti
 - správní řád
 - vodní zákon
 - dokladová vyhláška

Rozsudek NSS 4 Afs 264/2018-85 ze dne 26.05.2022 – **Počítání lhůty** při **doručování veřejnou vyhláškou** podle § 25 odst. 2 správního řádu:

U veškerých řízení je třeba vycházet z počítání lhůt dle daňového, příp. správního řádu a je tak nutno zohlednit pravidla pro počítání času zakotvená v § 33 odst. 4 daňového řádu a v § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu. Při doručování do datové schránky tak **nemůže nastat fikce doručení v sobotu, neděli nebo ve svátek**, jelikož posledním dnem lhůty je v těchto případech nejbližší následující pracovní den. Uvedené platí i **pro doručování veřejnou vyhláškou**.

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

2022 - SEMINÁŘ VODOPRÁVNÍCH ÚŘADŮ

Děkuji Vám za pozornost.

Ing. Halka Němcová
halka.nemcova@mze.cz